

Banca Națională a României

Institutul Național de Statistică

Investițiile Străine Directe în România în anul 2013

2014

**INVESTIȚIILE STRĂINE DIRECTE
ÎN ROMÂNIA
în anul 2013**

2014

Notă

Redactarea lucrării, finalizată la data de 30 septembrie 2014, a fost realizată de Direcția Statistică din Banca Națională a României, precum și de Direcția Statistici Structurale ale Întreprinderii și Direcția Registrului Statistic al Întreprinderilor din cadrul Institutului Național de Statistică.

Toate drepturile rezervate. Reproducerea informațiilor în scopuri educative și necomerciale este permisă numai cu indicarea sursei.

*Banca Națională a României, Str. Lipscani nr. 25, cod 030031, sector 3, București
tel.: 021/312 43 75; fax: 021/314 97 52
<http://www.bnr.ro>*

*Institutul Național de Statistică, B-dul Libertății nr. 16, sector 5, București
tel.: 021/318 18 71; 021/317 77 70; fax: 021/312 48 75
<http://www.insse.ro>*

ISSN 2247-5095 (versiune *online*)

Cuprins

ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND STATISTICA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE (ISD).....	5
REZULTATELE CERCETĂRII STATISTICE PRIVIND INVESTIȚIILE STRĂINE DIRECTE ÎN ROMÂNIA ÎN ANUL 2013.....	7
1. Fluxul net de investiții străine directe	7
2. Soldul investițiilor străine directe la sfârșitul anului 2013	8
2.1. Repartizarea soldului investițiilor străine directe pe principalele activități economice	8
2.2. Imobilizările corporale și necorporale în întreprinderile investiție străină directă.....	9
2.3. Repartizarea soldului investițiilor străine directe pe regiuni de dezvoltare.....	11
2.4. Repartizarea soldului investițiilor străine directe pe țări de origine.....	11
3. Tipuri de investiții străine directe.....	12
4. Veniturile realizate din investiții străine directe.....	13
5. Exporturile și importurile întreprinderilor investiție străină directă	14
Anexă	16
Grafice.....	17

ASPECTE METODOLOGICE PRIVIND STATISTICA INVESTIȚIILOR STRĂINE DIRECTE (ISD)

Cercetarea statistică a investițiilor străine directe în anul 2013 a fost realizată, pentru prima dată, în conformitate cu prevederile metodologice ale Manualului balanței de plăți și poziției investiționale internaționale al Fondului Monetar Internațional, ediția a 6-a (BPM6), care a înlocuit vechea metodologie bazată pe Manualul BPM5.

Pentru detalii privind principalele modificări metodologice și comparabilitatea datelor se poate accesa link-ul: Implementarea noilor standarde metodologice în statisticile elaborate de BNR.

- **Investiția străină directă:** relație investițională de durată între o entitate rezidentă și o entitate nerezidentă; de regulă, implică exercitarea de către investitor a unei influențe manageriale semnificative în întreprinderea în care a investit.

*Sunt considerate **investiții străine directe**: capitalul social vărsat și rezervele ce revin unui investitor nerezident care deține cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris al unei întreprinderi rezidente, creditele dintre acest investitor sau grupul din care face parte acesta și întreprinderea în care a investit, precum și profitul reinvestit de către acesta.*

*De asemenea, sunt considerate **investiții străine directe** capitalurile din companiile rezidente asupra cărora investitorul nerezident exercită o influență semnificativă pe cale indirectă, și anume: capitalurile proprii ale asociaților și filialelor rezidente ale întreprinderii rezidente în care investitorul nerezident deține cel puțin 10 la sută din capitalul social subscris (ISD grad II).*

*În conformitate cu noua metodologie privind compilarea ISD (BPM6), intră în sfera **investițiilor străine directe și** investițiile de capital, precum și creditele provenite de la companiile nerezidente a căror putere de vot sau participație la capitalul social al companiei rezidente este de sub 10 la sută, dar care fac parte din grupul unui investitor direct în compania rezidentă respectivă (companii surori).*

- **Investitorul străin direct:** persoană juridică, persoană fizică sau grup de persoane ce acționează concertat, care deține cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris (respectiv din capitalul de dotare al entităților fără personalitate juridică) într-o întreprindere situată în afara propriei țări de rezidență.
- **Întreprinderea investiție străină directă:** este o întreprindere rezidentă, cu sau fără personalitate juridică, în care un investitor nerezident deține cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris, respectiv din capitalul de dotare în cazul întreprinderilor fără personalitate juridică (sucursale). Deținerea a cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris, respectiv din capitalul de dotare, este primordială în stabilirea relației de investiție directă.

- **Întreprinderea investiție străină directă de gradul II:** este o întreprindere rezidentă, cu personalitate juridică, în care un investitor străin direct controlează, prin intermediul unei întreprinderi investiție străină directă, cel puțin 10 la sută din voturi sau din capitalul social subscris. Întreprinderile investiție străină directă de gradul II sunt filiale sau asociate ale întreprinderilor investiție străină directă. Filialele reprezintă companiile rezidente în care întreprinderile ISD dețin peste 50 la sută din voturi sau din capitalul social subscris, iar asociatele sunt companiile rezidente în care întreprinderile ISD dețin între 10 și 50 la sută din voturi sau din capitalul social subscris.
- **Companii surori:** companii din cadrul aceluiași grup, rezidente în țări diferite, între care nu există o relație directă de control sau influență, respectiv niciuna dintre companii nu are cel puțin 10 la sută din voturi sau o participație de cel puțin 10 la sută la capitalul celeilalte.
- **Investiția directă reversibilă:** relația investițională de sens invers investiției străine directe pe care o întreprindere investiție directă rezidentă o are cu investitorul străin direct, dacă întreprinderea rezidentă are o putere de vot de sub 10 la sută la investitorul străin direct sau o participație de sub 10 la sută la capitalul social al investitorului străin direct.
- **Componentele investițiilor străine directe:**
 - **Capitaluri proprii:** capitalul social subscris și vărsat, atât în numerar, cât și prin contribuții în natură, deținut de nerezidenți în companii rezidente, precum și cota aferentă din rezerve; în mod corespunzător, în cazul sucursalelor, se ia în considerare capitalul de dotare aflat la dispoziția acestora.
 - **Creditul net: creditele primite** de către întreprinderea investiție străină directă de la investitorul străin direct sau din cadrul grupului de firme nerezidente din care face parte acesta, mai puțin **creditele acordate** de către întreprinderea investiție străină directă investitorului străin direct sau unei alte firme din cadrul grupului respectiv de firme. Creditele subordonate dintre intermediari financiari afiliați (bănci, IFN) nu mai sunt considerate de natura investițiilor directe, ca în BPM5.
- **Tipurile investițiilor străine directe** (diferențiate după contribuția fluxului de participații străine la capital în întreprinderile investiție străină directă):
 - **Greenfield:** înființarea de întreprinderi de către sau împreună cu investitori străini (investiții pornite de la zero);
 - **Fuziuni și achiziții:** preluarea integrală sau parțială de întreprinderi de către investitori străini de la rezidenți;
 - **Dezvoltare de firme:** majorarea deținerilor de capital ale investitorilor străini în întreprinderi investiție străină directă;
 - **Restructurare de firme:** finanțarea de către investitorii străini, prin aport de capital, a întreprinderilor investiție străină directă cu pierderi, în vederea rentabilizării lor.

REZULTATELE CERCETĂRII STATISTICE PRIVIND INVESTIȚIILE STRĂINE DIRECTE ÎN ROMÂNIA ÎN ANUL 2013

1. Fluxul net de investiții străine directe

Fluxul net de ISD în anul 2013 a înregistrat un nivel de 2 712 milioane euro și este structurat astfel:

- Aport la capitalurile proprii ale investitorilor străini direcți în întreprinderile investiție străină directă din România în valoare de 2 427 milioane euro (89,5 la sută din fluxul net de ISD). Aportul la capitalurile proprii rezultă din diminuarea participațiilor la capital, în valoare de 2 764 milioane euro, cu pierderea netă, în sumă de 337 milioane euro. Pierderea netă a rezultat prin scăderea din profitul realizat în anul 2013 de către întreprinderile ISD profitabile, în valoare de 5 504 milioane euro, a dividendelor repartizate în anul 2013 de către întreprinderile ISD, în cuantum de 2 287 milioane euro, după care această valoare a fost diminuată cu pierderile înregistrate în întreprinderile ISD care au încheiat anul 2013 cu pierderi, în sumă de 3 554 milioane euro. Modul de calcul este în conformitate cu metodologia internațională de determinare a profitului reinvestit de către întreprinderile ISD, respectiv a pierderii nete înregistrate de către acestea.
- Credit net primit de către întreprinderile investiție străină directă de la investitorii străini direcți, inclusiv din cadrul grupului, în sumă de 285 milioane euro, ceea ce reprezintă 10,5 la sută din fluxul net al ISD.

În anexă este prezentat fluxul net de ISD și componentele acestuia (participațiile la capital, profitul reinvestit/pierderea netă și creditul net de la investitori), repartizat pe domenii de activitate ale întreprinderilor ISD. Din analiza acestor date se evidențiază următoarele:

- În majoritatea domeniilor de activitate economică în care ISD au pondere importantă se constată majorări ale participațiilor la capital în întreprinderile ISD, ceea ce semnifică continuarea procesului investițional în anul 2013. Domeniile care au înregistrat cele mai importante majorări de capital au fost industria (1 253 milioane euro) și în cadrul acesteia industria prelucrătoare (944 milioane euro) și mijloacele de transport (336 milioane euro); alte domenii cu investiții importante de capital au fost construcțiile și tranzacțiile imobiliare (476 milioane euro), intermedierea financiară și asigurările (431 milioane euro) și comerțul (332 milioane euro).
- Principalele domenii economice în care pierderile au excedat profiturilor au fost construcțiile și tranzacțiile imobiliare (335 milioane euro profit, 662 milioane euro pierderi), metalurgia (156 milioane euro profit, 326 milioane euro pierderi) și intermedierea financiară și asigurările (504 milioane euro profit, 599 milioane euro pierderi).
- Nivelul de 285 milioane euro, înregistrat de creditul net primit de către întreprinderile ISD de la investitorii străini direcți în anul 2013, este foarte scăzut în raport cu cel din anul 2012, când s-au

înregistrat 1 343 milioane euro. Câteva domenii de activitate au beneficiat de finanțări importante pe calea creditului mamă - fiică, respectiv industria prelucrătoare (trageri de 2 659 milioane euro), tehnologia informației (trageri de 2 050 milioane euro), comerțul (trageri de 1 497 milioane euro), construcțiile și tranzacțiile imobiliare (trageri de 1 215 milioane euro), precum și energia (trageri de 977 milioane euro). Totuși, dintre domeniile economice menționate, numai tehnologia informației și energia au beneficiat de o finanțare semnificativă prin creditul net (525 și, respectiv, 305 milioane euro), în toate celelalte domenii tragerile de noi credite de la investitorii străini direcți fiind acoperite sau chiar depășite de rambursările de credite primite, aflate în sold.

- Industria, prin nivelul participațiilor la capital înregistrate (1 253 milioane euro) și al profitului reinvestit (411 milioane euro), a beneficiat de un aport la capitalurile proprii de 1 664 milioane euro, reprezentând 68,6 la sută din aportul total la capitaluri proprii ISD al anului 2013.

2. Soldul investițiilor străine directe la sfârșitul anului 2013

Soldul final al ISD la 31 decembrie 2013 a înregistrat nivelul de 59 958 milioane euro. Acest rezultat a fost obținut prin adăugarea la soldul inițial al ISD a fluxului net de ISD și a diferențelor valorice pozitive/negative provenite atât din reevaluările datorate modificării cursului de schimb și prețurilor unor active, cât și din retratări contabile ale valorii soldurilor inițiale ale unor întreprinderi raportoare.

Aportul la capitalurile proprii (inclusiv profitul reinvestit) al întreprinderilor investiție străină directă avea la sfârșitul anului 2013 valoarea de 40 700 milioane euro (67,8 la sută din soldul final al ISD), iar creditul net total primit de către acestea de la investitorii străini direcți, inclusiv din cadrul grupului, a înregistrat nivelul de 19 258 milioane euro, ce reprezintă 32,2 la sută din soldul final al ISD. Creditul net cuprinde atât creditele pe termen mediu și lung, cât și pe cele pe termen scurt acordate de către investitorii străini întreprinderilor lor din România, atât direct, cât și prin intermediul altor firme nerezidente membre ale grupului.

2.1. Repartizarea soldului investițiilor străine directe pe principalele activități economice

Din punct de vedere al orientării pe ramuri economice (conform CAEN Rev.2), ISD s-au localizat cu precădere în industria prelucrătoare (31,1 la sută din total). În cadrul acestei industrii cele mai bine reprezentate ramuri sunt: prelucrarea țiclei, produse chimice, cauciuc și mase plastice (5,9 la sută din total ISD), industria mijloacelor de transport (5,7 la sută), metalurgia (4,1 la sută), industria alimentară, a băuturilor și tutunului (4,0 la sută) și ciment, sticlă, ceramică (2,7 la sută).

Pe lângă industrie, activitățile care au atras importante ISD sunt intermedierea financiară și asigurările (14,2 la sută din totalul ISD), comerțul cu amănuntul și cu ridicata (11,2 la sută), construcțiile și tranzacțiile imobiliare (9,8 la sută), tehnologia informației și comunicațiile (6,9 la sută).

**Repartizarea pe principalele activități economice a soldului ISD
la 31 decembrie 2013**

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	59 958	100,0
Industrie, din care:	28 810	48,1
Industrie extractivă	3 519	5,9
Industrie prelucrătoare, din care:	18 648	31,1
– alimente, băuturi și tutun	2 373	4,0
– ciment, sticlă, ceramică	1 619	2,7
– fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă	1 255	2,1
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	1 250	2,1
– mașini, utilaje și echipamente	1 309	2,2
– metalurgie	2 481	4,1
– mijloace de transport	3 439	5,7
– prelucrarea țiteiului, produse chimice, cauciuc și mase plastice	3 533	5,9
– textile, confecții și pielărie	891	1,5
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	498	0,8
Energie electrică, gaze și apă	6 643	11,1
Activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport	3 034	5,0
Agricultură, silvicultură și pescuit	1 278	2,1
Comerț	6 723	11,2
Construcții și tranzacții imobiliare	5 887	9,8
Hoteluri și restaurante	370	0,6
Intermedieri financiare și asigurări	8 496	14,2
Tehnologia informației și comunicații	4 129	6,9
Transporturi	944	1,6
Alte activități	287	0,5

2.2. Imobilizările corporale și necorporale în întreprinderile investiție străină directă

Având în vedere rolul foarte important pentru creșterea economică pe care îl joacă imobilizările corporale și cele necorporale, precum și caracterul de durată pe care acestea îl imprimă ISD, cercetarea statistică și-a propus să determine ponderea acestor categorii de destinații finale ale investițiilor în soldul ISD la finele anului 2013 și repartizarea lor pe principalele activități economice.

Se constată că imobilizările corporale și necorporale, cu un sold la finele anului 2013 de 29 431 milioane euro, reprezintă 49,0 la sută din soldul total al ISD, ceea ce conduce la un grad semnificativ de stabilitate a investiției străine.

Activitățile economice în care ISD se regăsesc în imobilizări corporale și necorporale la un nivel semnificativ sunt: industria (29,4 la sută din total ISD), iar în cadrul acesteia industria prelucrătoare (cu 18,7 la sută din total ISD), construcțiile și tranzacțiile imobiliare (5,9 la sută) și comerțul (5,7 la sută).

**Repartizarea pe principalele activități economice
a soldului imobilizărilor corporale și necorporale la 31 decembrie 2013**

	Imobilizări corporale și necorporale	
	valoare (milioane euro)	pondere în total ISD (%)
TOTAL , din care:	29 431	49,0
Industrie, din care:	17 654	29,4
Industrie extractivă	3 250	5,4
Industrie prelucrătoare, din care:	11 234	18,7
– alimente, băuturi și tutun	1 436	2,4
– ciment, sticlă, ceramică	945	1,6
– fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă	879	1,5
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	557	0,9
– mașini, utilaje și echipamente	730	1,2
– metalurgie	1 785	3,0
– mijloace de transport	2 131	3,6
– prelucrarea țiteiului, produse chimice, cauciuc și mase plastice	2 005	3,3
– textile, confecții și pielărie	459	0,8
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	307	0,4
Energie electrică, gaze și apă	3 170	5,3
Activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport	833	1,4
Agricultură, silvicultură și pescuit	639	1,1
Comerț	3 418	5,7
Construcții și tranzacții imobiliare	3 519	5,9
Hoteluri și restaurante	299	0,5
Intermedieri financiare și asigurări	1 117	1,9
Tehnologia informației și comunicații	1 358	2,2
Transporturi	489	0,8
Alte activități	105	0,1

2.3. Repartizarea soldului investițiilor străine directe pe regiuni de dezvoltare

Din punct de vedere teritorial se observă orientarea ISD cu precădere spre regiunea de dezvoltare BUCUREȘTI-ILFOV (61,4 la sută), alte regiuni de dezvoltare beneficiare de ISD într-o măsură relativ însemnată fiind regiunea CENTRU (8,6 la sută), regiunea SUD-MUNTENIA (7,7 la sută), regiunea VEST (7,6 la sută) și regiunea NORD-VEST (4,5 la sută).

Menționăm că ISD au fost localizate teritorial după sediul social al întreprinderilor investiție străină directă, ceea ce nu corespunde întotdeauna cu locul de desfășurare a activității economice.

Repartizarea pe regiuni de dezvoltare a soldului ISD la 31 decembrie 2013

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	59 958	100,0
BUCUREȘTI-ILFOV	36 808	61,4
CENTRU	5 179	8,6
SUD-MUNTENIA	4 599	7,7
VEST	4 581	7,6
NORD-VEST	2 665	4,5
SUD-EST	2 529	4,2
SUD-VEST OLTENIA	1 912	3,2
NORD-EST	1 685	2,8

2.4. Repartizarea soldului investițiilor străine directe pe țări de origine

Repartizarea a fost realizată în funcție de țara de rezidență a deținătorului nemijlocit a cel puțin 10 la sută din capitalul social al întreprinderilor investiție străină directă din România.

Primele 4 țări clasate după ponderea deținută în soldul ISD la 31 decembrie 2013 sunt: Olanda (24,4 la sută), Austria (19,1 la sută), Germania (11,2 la sută) și Franța (7,6 la sută), ierarhie neschimbată din anul 2009.

**Repartizarea pe țări de origine a soldului ISD
la 31 decembrie 2013**

	Valoare (milioane euro)	Pondere în total ISD (%)
TOTAL, din care:	59 958	100,0
Olanda	14 624	24,4
Austria	11 438	19,1
Germania	6 744	11,2
Franța	4 568	7,6
Italia	2 816	4,7
Cipru	2 677	4,5
Elveția	1 942	3,2
Grecia	1 935	3,2
Luxemburg	1 694	2,8
Belgia	1 493	2,5
Marea Britanie	1 475	2,5
Spania	1 110	1,9
Statele Unite ale Americii	1 086	1,8
Cehia	1 082	1,8
Ungaria	747	1,2
Suedia	458	0,8
Turcia	350	0,6
Irlanda	323	0,5
Danemarca	304	0,5
Portugalia	245	0,4
Norvegia	239	0,4
Polonia	224	0,4
Japonia	208	0,3
BERD (Banca Europeană pentru Reconstrucție și Dezvoltare)	200	0,3
Liban	177	0,3
Canada	166	0,3
Israel	160	0,3
Insulele Virgine Britanice	155	0,3
China	114	0,2
Finlanda	113	0,2
Alte țări*	1 091	1,8

* țări de origine a unor investiții al căror sold agregat este mai mic de 100 milioane euro

3. Tipuri de investiții străine directe

Fluxul de participatii la capital în întreprinderile ISD, în valoare de 2 764 milioane euro, este diferențiat în *greenfield*, fuziuni și achiziții, dezvoltare de firme și restructurare de firme.

În anul 2013 investițiile *greenfield* și cele din categoria fuziuni și achiziții (M&A) au înregistrat un nivel redus, de 112, respectiv, 152 milioane euro; ponderea predominantă în fluxul participațiilor la

capital în 2013 este deținută de dezvoltările de firme cu o valoare de 1 391 milioane euro, respectiv 50,3 la sută din participații, și de restructurările de firme cu 1109 milioane euro, reprezentând 40,1 la sută din participații.

Pentru a aprecia impactul de durată al investițiilor *greenfield* asupra economiei, au fost evidențiate și acumulările de investiții străine directe (solduri) în întreprinderile înființate prin investiții *greenfield*, denumite întreprinderi *greenfield*.

Din punct de vedere al repartizării pe principalele activități economice, investițiile străine directe în întreprinderi *greenfield* s-au orientat cu precădere spre industria prelucrătoare (33,6 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*). Alte ramuri în care aceste investiții au o pondere semnificativă sunt: comerț (18,2 la sută), construcții și tranzacții imobiliare (12,9 la sută), intermediari financiare și asigurări (11,2 la sută).

Cea mai mare parte a investițiilor străine directe în întreprinderi *greenfield* se concentrează, ca și ansamblul ISD, în regiunea BUCUREȘTI-ILFOV (56,5 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*); urmează regiunea CENTRU cu 13,3 la sută, regiunea VEST cu 9,9 la sută și SUD-MUNTENIA cu 8,3 la sută din soldul ISD în întreprinderi *greenfield*.

Considerată după mărimea investițiilor străine directe în întreprinderi *greenfield*, ordinea țărilor de proveniență a acestora diferă într-o oarecare măsură de ordinea stabilită în funcție de originea soldului total al ISD. Astfel, cele mai mari investiții în întreprinderi *greenfield* provin din Olanda (23,7 la sută), urmate de cele din Germania (18,2 la sută), Austria (14,7 la sută) și Italia (7,6 la sută).

4. Veniturile realizate din investiții străine directe

Veniturile nete obținute de către investitorii străini direcți în anul 2013 au fost de 2 839 milioane euro, ceea ce reprezintă o creștere cu 1 572 milioane euro (124 la sută) în raport cu anul precedent. Veniturile nete sunt constituite din veniturile din participații la capital și din veniturile nete din dobânzi.

Veniturile din participații la capital reprezintă profiturile obținute de întreprinderile ISD, în valoare de 5 504 milioane euro, diminuate cu pierderile înregistrate de întreprinderile ISD în valoare de 3 554 milioane euro, rezultând pentru anul 2013 un nivel de 1 950 milioane euro.

Prin diminuarea veniturilor din participații la capital cu valoarea dividendelor repartizate în anul 2013 investitorilor străini direcți (în sumă de 2 287 milioane euro) se obține o pierdere netă, pe ansamblul ISD, în sumă de 337 milioane euro, calculată conform metodologiei internaționale de determinare a profitului reinvestit.

Veniturile nete din dobânzi primite de către investitorii străini direcți la creditele acordate întreprinderilor lor din România, atât direct, cât și prin alte companii nerezidente din cadrul grupului, au înregistrat un nivel de 889 milioane euro.

5. Exporturile și importurile întreprinderilor investiție străină directă

Activitatea întreprinderilor investiție străină directă, în ansamblul ei, are un impact pozitiv asupra comerțului exterior al României, contribuția acestora la exporturile de bunuri fiind de 70,9 la sută, în timp ce la importuri este de 64,5 la sută.

	Exporturi (FOB) ale întreprinderilor ISD		Importuri (CIF) ale întreprinderilor ISD	
	valoare (milioane euro)	pondere în total exporturi* (%)	valoare (milioane euro)	pondere în total importuri* (%)
TOTAL , din care:	33 623	70,9	34 292	64,5
Industrie, din care:	30 162	63,6	23 808	44,8
Industrie extractivă	806	1,7	495	0,9
Industrie prelucrătoare, din care:	28 857	60,8	22 911	43,1
– alimente, băuturi și tutun	591	1,3	1 244	2,3
– ciment, sticlă, ceramică	165	0,4	239	0,5
– fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă	1 809	3,8	553	1,0
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	2 629	5,5	2 476	4,7
– mașini, utilaje și echipamente	1 460	3,1	849	1,6
– metalurgie	2 714	5,7	1 616	3,0
– mijloace de transport	11 593	24,4	7 683	14,5
– prelucrarea țiteiului, produse chimice, cauciuc și mase plastice	4 387	9,2	5 603	10,5
– textile, confecții și pielărie	3 181	6,7	2 270	4,3
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	328	0,7	378	0,7
Energie electrică, gaze și apă	499	1,1	402	0,8
Activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport	108	0,2	166	0,3
Agricultură, silvicultură și pescuit	84	0,2	74	0,1
Comerț	3 114	6,6	9 525	17,9
Construcții și tranzacții imobiliare	37	0,1	130	0,3
Hoteluri și restaurante	1	0,0	17	0,0
Tehnologia informației și comunicații	35	0,1	279	0,5
Intermedieri financiare și asigurări	22	0,0	159	0,3
Transporturi	55	0,1	92	0,2
Alte activități	5	0,0	42	0,1

* nu sunt incluse exporturile și importurile aferente activităților diviziunilor CAEN: 84 – Administrație publică, 97/98 – Activități ale gospodăriilor populației și 99 – Activități extrateritoriale.

Notă: Exporturile și importurile sunt agregate după activitatea de bază a firmelor, conform CAEN Rev. 2.

În ceea ce privește soldul balanței comerțului cu bunuri a întreprinderilor ISD din diferitele ramuri economice, se constată că industria prelucrătoare este principala ramură cu excedent comercial (5 946 milioane euro) și aceasta în special datorită subramurilor mijloace de transport (excedent de 3 910 milioane euro), produse din lemn inclusiv mobilă (excedent de 1 256 milioane euro), metalurgie (excedent de 1 098 milioane euro) și textile, confecții și pielărie (excedent de 911 milioane euro).

Este de menționat că întreprinderile ISD din agricultură, silvicultură și pescuit au înregistrat un ușor excedent în comerțul cu bunuri (10 milioane euro), în toate celelalte ramuri întreprinderile ISD înregistrând deficit comercial.

Exporturile și importurile întreprinderilor ISD sunt cele aferente companiilor cercetate în mod exhaustiv (cu peste 20 de salariați). Datele privind exportul și importul pe ansamblul economiei, luate în calcul la determinarea mărimilor relative, sunt cele raportate de operatorii economici care au depășit pragurile valorice de raportare pentru anul 2013, stabilite pentru declarațiile Intrastat.

*
* *

Cercetarea statistică privind investițiile străine directe (ISD) a fost realizată de Banca Națională a României în colaborare cu Institutul Național de Statistică. Obiectivul principal al acesteia a fost determinarea soldului ISD în România la 31 decembrie 2013 și a fluxurilor (mișcărilor) ISD în cursul exercițiului financiar 2013 în întreprinderile investiție străină directă rezidente.

Baza de sondaj a cercetării statistice a cuprins 41 191 întreprinderi investiție străină directă. Volumul total de întreprinderi ISD cercetate, atât exhaustiv, cât și aleator, a fost de 7 183.

Au fost cercetate exhaustiv 6 312 întreprinderi investiție străină directă, cuprinzând întreprinderile cu cel puțin 20 de salariați (5 972 de unități), toate instituțiile de credit cu capital străin (35 de unități), toate societățile cu capital străin din domeniul asigurărilor (37 de unități), precum și întreprinderile considerate atipice (toate întreprinderile investiție străină directă care au cifra de afaceri sau capitalul social de cel puțin 30 milioane lei, indiferent de numărul de salariați existenți, respectiv 268 de unități).

A fost cercetată aleator mulțimea de întreprinderi investiție străină directă având între 5 și 19 salariați inclusiv, aceasta fiind reprezentată de eșantionul format din 871 unități din totalul de 14 674 unități.

Deosebit de cele de mai sus, au fost cercetate exhaustiv și întreprinderile ISD de gradul II (586 unități).

Rata de răspuns a cercetării statistice ISD a fost de 95,7 la sută.

Gradul de eroare a rezultatelor cercetării statistice privind investițiile străine directe în România la 31 decembrie 2013 (fluxuri și solduri) este de ± 3 la sută, principalii indicatori cercetați fiind garantați cu o probabilitate de 95 la sută.

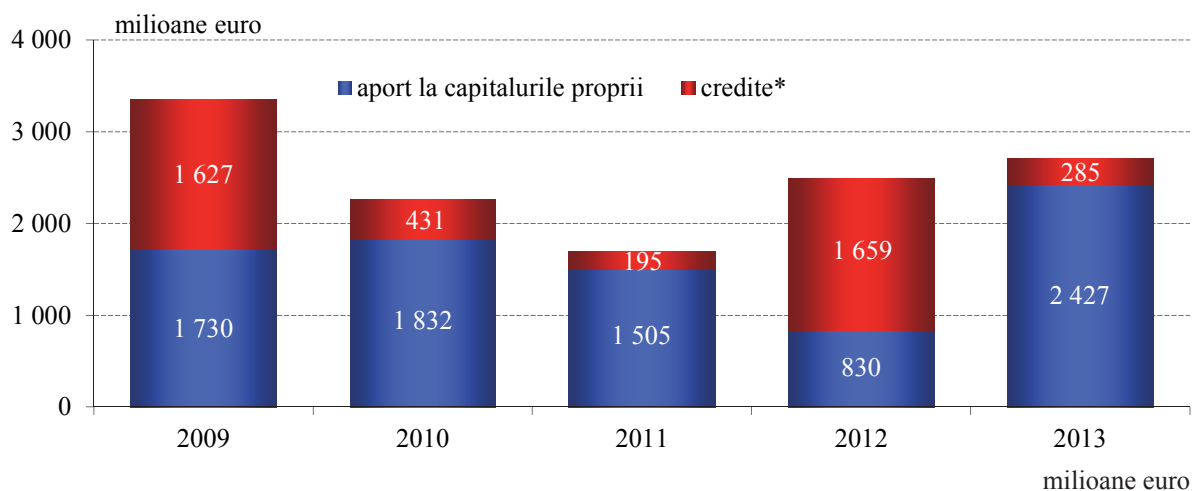
Fluxul net de ISD în anul 2013 și componentele acestuia pe domenii de activitate ale întreprinderilor ISD

ACTIVITATE ECONOMICĂ	Flux net de ISD									
	Total, din care:	Aport la capitalurile proprii						Credit net		
		Total, din care:	Participații la capital	Profit reinvestit (+)/Pierdere netă (-)				Total, din care:	Sume intrate*	Sume ieșite**
				Total, din care:	Profituri	Pierderi	Dividende			
0	1=2+8	2=3+4	3	4=5-6-7	5	6	7	8=9-10	9	10
Industrie, din care:	1 673	1 664	1 253	411	2 860	1 349	1 100	9	3 697	3 688
Industrie extractivă	434	477	182	295	601	120	186	-43	61	104
Industrie prelucrătoare, din care:	586	839	944	-105	1 809	1 138	776	-253	2 659	2 912
– mașini și echipamente	179	134	80	54	116	25	37	45	267	222
– metalurgie	-249	-154	41	-195	156	326	25	-95	-1 176	-1 081
– mijloace de transport	249	426	336	90	484	96	298	-177	1 067	1 244
– prelucrarea țiteiului, produse chimice, cauciuc și mase plastice	-9	141	227	-86	384	352	118	-150	1 375	1 525
– textile, confecții și pielărie	70	67	29	38	107	22	47	3	112	109
– fabricarea produselor din lemn, inclusiv mobilă	178	161	67	94	162	56	12	17	-9	-26
– ciment, sticlă, ceramică	-92	-91	16	-107	45	70	82	-1	-38	-37
– alimente, băuturi și tutun	58	36	104	-68	169	136	101	22	661	639
– fabricarea calculatoarelor, altor produse electronice, optice și electrice	172	54	-9	63	139	31	45	118	375	257
– alte ramuri ale industriei prelucrătoare	30	65	53	12	47	24	11	-35	25	60
Energie	653	348	127	221	450	91	138	305	977	672
Intermedieri financiare și asigurări	210	254	431	-177	504	599	82	-44	310	354
Agricultură, silvicultură și pescuit	0	43	64	-21	71	87	5	-43	76	119
Activități profesionale, științifice, tehnice și administrative și servicii suport	61	98	111	-13	267	144	136	-37	385	422
Tehnologia informației și comunicații	400	-125	-9	-116	378	168	326	525	2 050	1 525
Construcții și tranzacții imobiliare	271	95	476	-381	335	622	94	176	1 215	1 039
Hoteluri și restaurante	-15	-2	18	-20	18	33	5	-13	11	24
Comerț	70	360	332	28	931	467	436	-290	1 497	1 787
Transporturi	34	13	44	-31	98	44	85	21	104	83
Alte activități	8	27	44	-17	42	41	18	-19	65	84
TOTAL	2 712	2 427	2 764	-337	5 504	3 554	2 287	285	9 410	9 125

* trageri de noi credite de la investitorii nerezidenți și rambursări de credite acordate acestora

** rambursări de credite primite de la investitorii nerezidenți și acordări de noi credite acestora

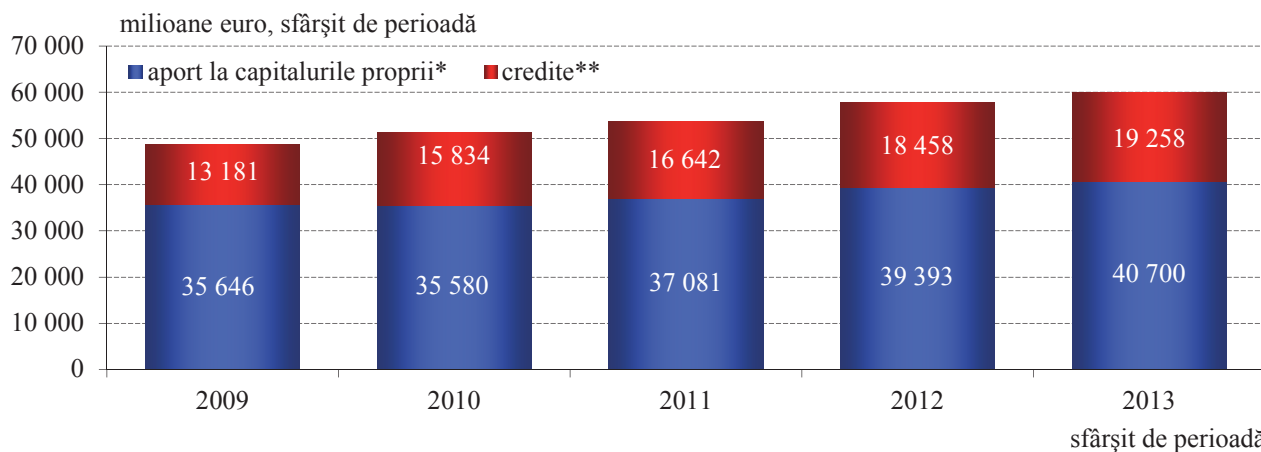
Grafice

EVOLUȚIA FLUXURILOR ISD ÎN PERIOADA 2009 - 2013

	2009	2010	2011	2012	2013
Fluxuri ISD - total**	3 357	2 263	1 700	2 489	2 712
aport la capitalurile proprii	1 730	1 832	1 505	830	2 427
credite*	1 627	431	195	1 659	285

* credite nete de la investitorii străini direcți.

** fluxurile ISD aferente perioadei 2009-2012 au fost recalulate potrivit metodologiei BPM6.

EVOLUȚIA SOLDULUI ISD ÎN PERIOADA 2009 - 2013

	2009		2010		2011		2012		2013	
	mil. euro	mil. euro	%	mil. euro	%	mil. euro	%	mil. euro	%	
Total***	48 827	51 414	5,3	53 723	4,5	57 851	7,7	59 958	3,6	
aport la capitalurile proprii (incl. profituri reinvestite*)	35 646	35 580	-0,2	37 081	4,2	39 393	6,2	40 700	3,3	
credite**	13 181	15 834	20,1	16 642	5,1	18 458	10,9	19 258	4,3	

Notă: Procentele reprezintă variații față de aceeași perioadă a anului anterior.

* aportul la capitalurile proprii este consolidat cu pierderea netă.

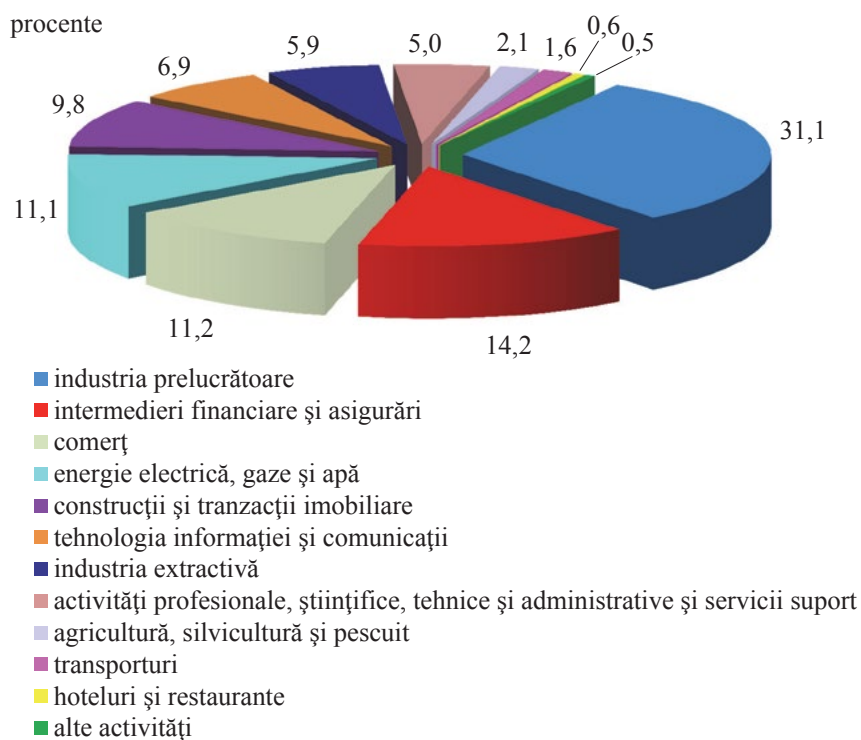
** credite nete de la investitorii străini direcți.

*** soldurile aferente perioadei 2009-2012 au fost recalulate potrivit metodologiei BPM6.

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2013 Repartizarea pe principalele activități economice

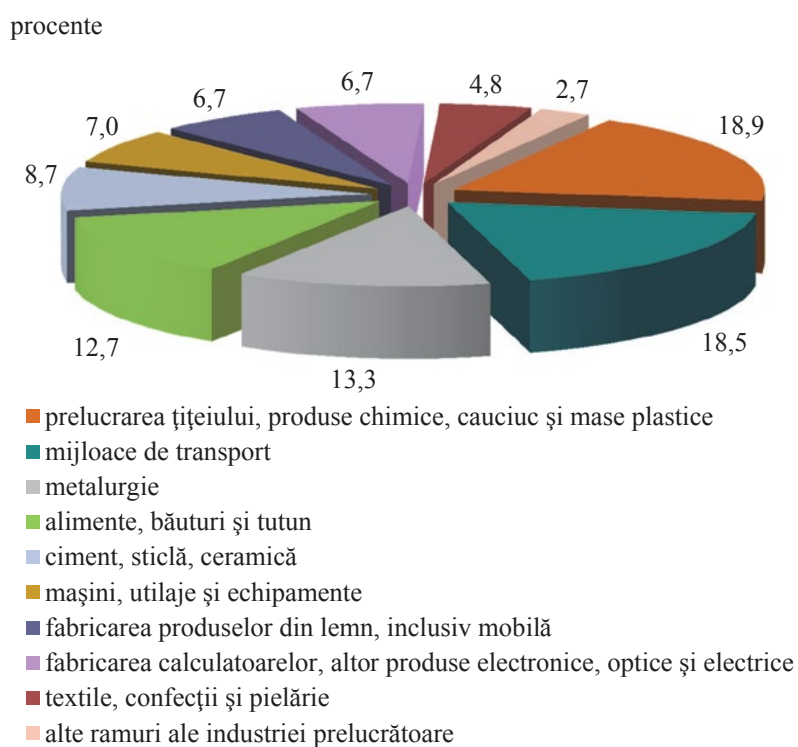
Total economie

(59 958 milioane euro)

Industria prelucrătoare

(18 648 milioane euro)

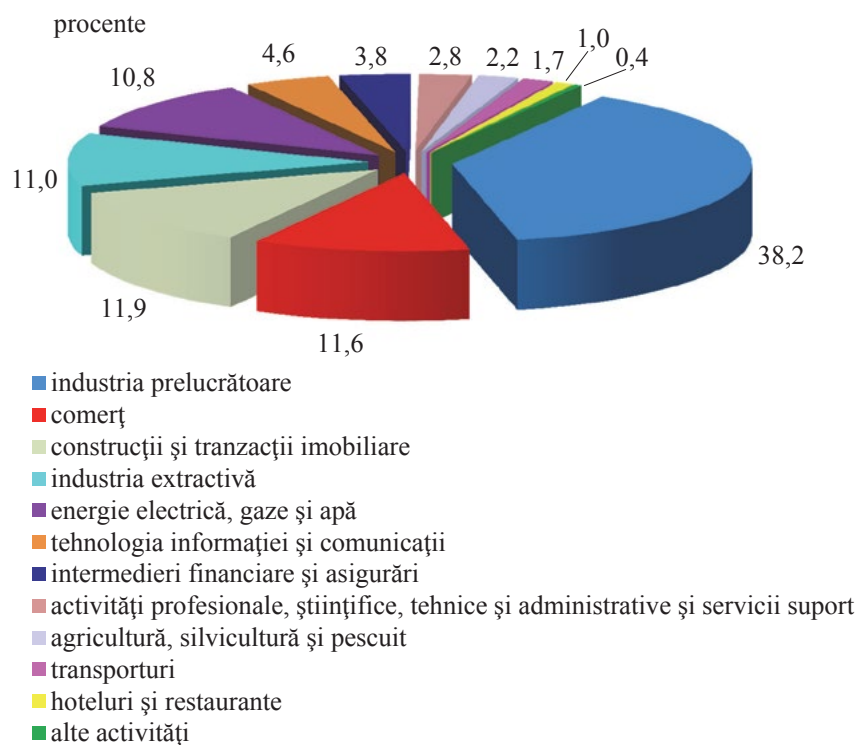

IMOBILIZĂRI CORPORALE ȘI NECORPORALE LA 31 DECEMBRIE 2013

Repartizarea pe principalele activități economice

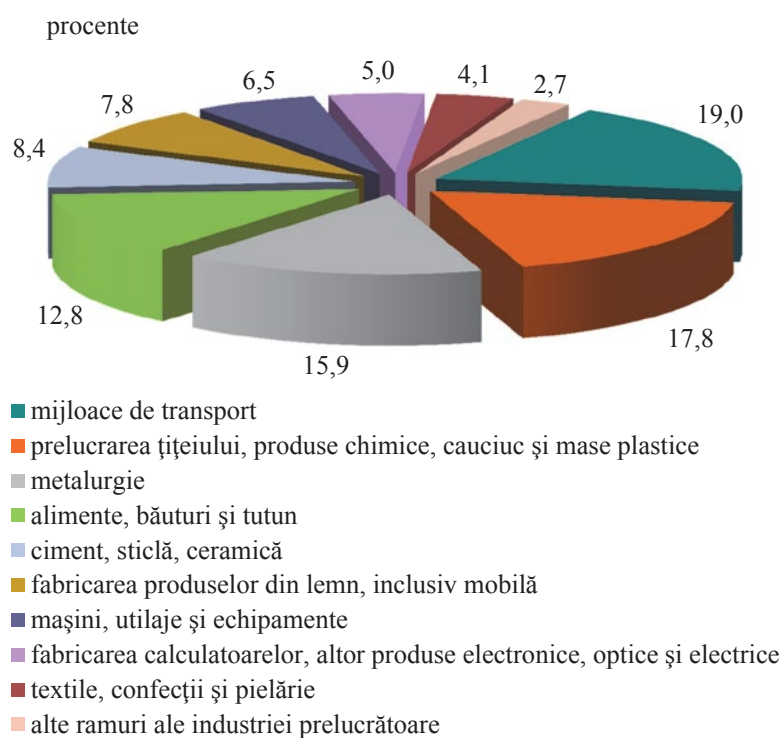
Total economie

(29 431 milioane euro)

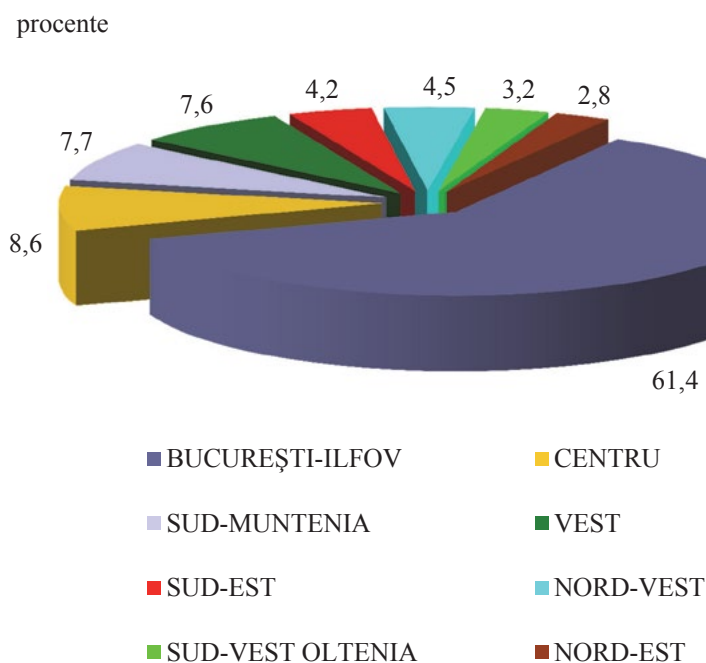
Industria prelucrătoare

(11 234 milioane euro)

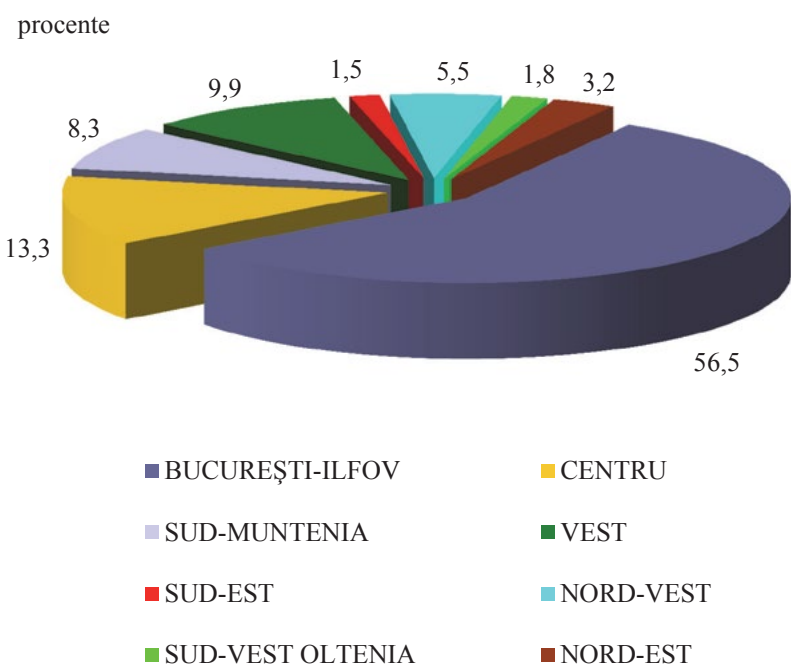
SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2013
Repartizarea pe regiuni de dezvoltare

Total ISD
 (59 958 milioane euro)

ISD în întreprinderi *greenfield**

(28 801 milioane euro)

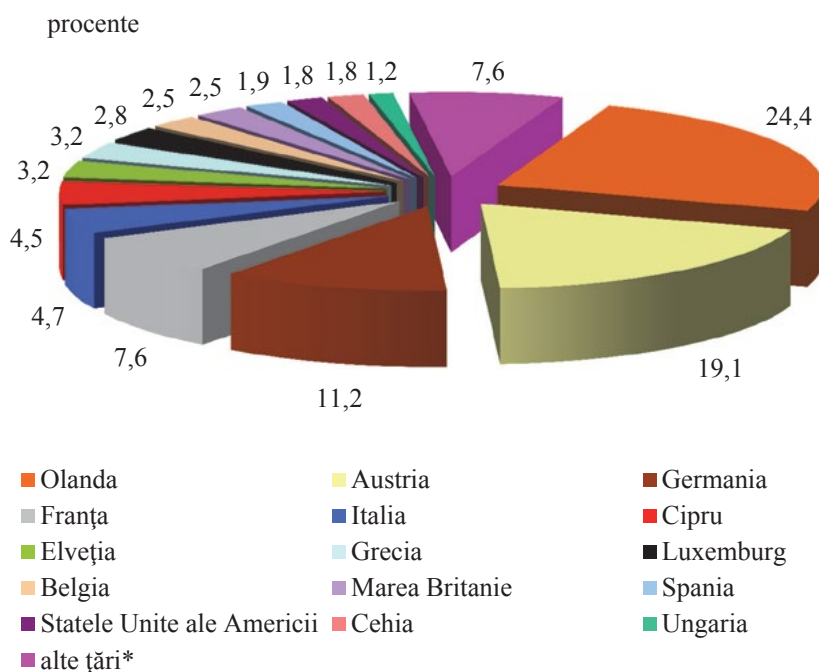
* întreprinderi *greenfield* – întreprinderi înființate prin investiții *greenfield*

SOLDUL ISD LA 31 DECEMBRIE 2013

Repartizarea pe țări de proveniență

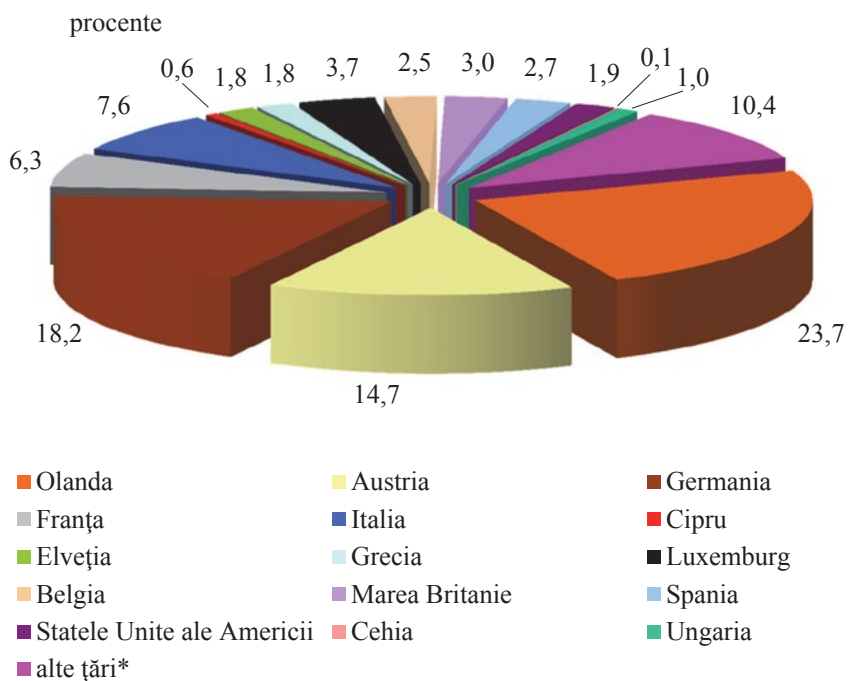
Total ISD

(59 958 milioane euro)

ISD în întreprinderi *greenfield***

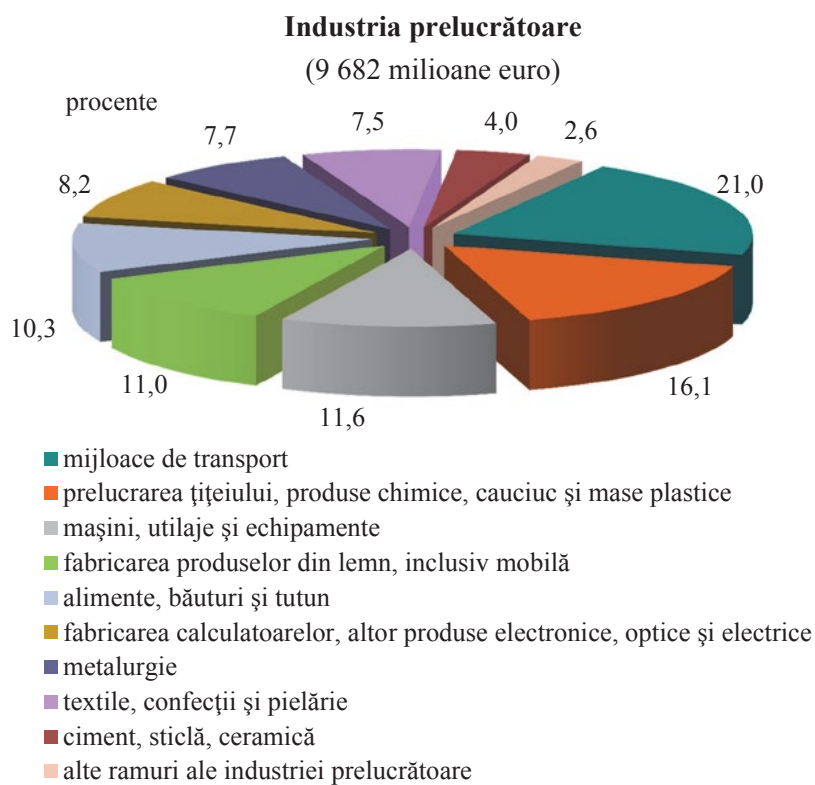
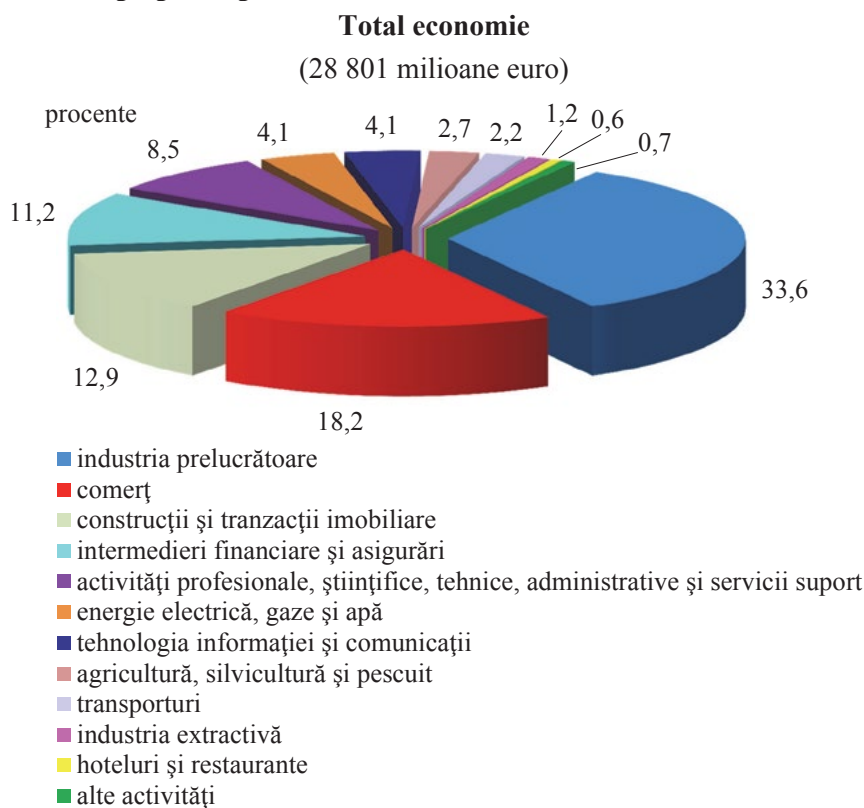
(28 801 milioane euro)

* țări a căror investiție este mai mică de 500 milioane euro

** întreprinderi *greenfield* – întreprinderi înființate prin investiții *greenfield*

INVESTIȚII STRĂINE DIRECTE ÎN ÎNTREPRINDERI *GREENFIELD** (SOLDURI) Structura pe principalele activități economice la 31 decembrie 2013

* întreprinderi *greenfield* – întreprinderi înființate prin investiții *greenfield*

